

समाजकार्य महाविद्यालयीन विद्यार्थ्यांना
(BSW/MSW) क्षेत्रीय कार्यसाठी (Field
Work) एकात्मिक बाल विकास सेवा
योजनाअंतर्गत (ICDS) संधी उपलब्ध
करून देणेबाबत.

महाराष्ट्र शासन

महिला व बाल विकास विभाग

शासन परिपत्रक क्रमांक: क्र.एबावि-२०१३/प्र.क्र.३६९/का.६

नवीन प्रशासन भवन, ३ रा मजला,

मादाम कामा मार्ग, हुतात्मा राजगुरु चौक,

मंत्रालय, मुंबई - ४०० ०३२.

तारीख: २९ ऑक्टोबर, २०१३

वाचा:- महासंचालक, राजमाता जिजाऊ माता बाल आरोग्य व पोषण मिशन यांचे दि.१६.०८.२०१३ ची
टिप्पणी.

शासन परिपत्रक :- राज्यात अंगणवाडीस्तरावर दरमहा ० ते ६ वर्ष वयोगटातील बालकांचे वजन घेण्यात येते. या वजन नोंदी नंतर कमी वजन असणा-या बालकांच्या वजनवाढीसाठी किंवा त्यांना साधारण श्रेणीमध्ये आणण्यासाठी त्यांच्या मातांचे तसेच कुटुंबाचे आहार, पोषण व आरोग्याबाबत समुपदेशन करणे अत्यंत आवश्यक आहे. परंतु सद्यस्थितीत राज्यातील अंगणवाडी कार्यकर्तीच्या कामाचा आढावा घेता प्रत्यक्षात असे होत नसल्याचे दिसून येत आहे. त्यामुळे ज्या अंगणवाडी कार्यकर्तीच्या उपरोक्त कामासाठी मदतीसाठी महाराष्ट्रातील समाजकार्य महाविद्यालयाच्या विद्यार्थ्यांचा सहभाग घेण्यात यावा. राज्यातील प्रत्येक जिल्हयातील समाजकार्य महाविद्यालयीन विद्यार्थ्यांना एकात्मिक बाल विकास सेवा योजनेअंतर्गत प्रत्येक जिल्हयातील बाल विकास प्रकल्प अधिकारी यांच्या मार्गदर्शन व नियंत्रणाखाली विद्यार्थ्यांना क्षेत्रीय कार्य (Field Work) करण्याची संधी संबंधित मुख्य कार्यकारी अधिकारी, जिल्हा परिषद

यांनी उपलब्ध करून देण्यात यावी. यामध्ये सदर विद्यार्थी अंगणवाडी कार्यकर्ती खालील विषयाबाबत मदत करतील.

- १) कमी वजन असलेल्या बालकांच्या मातांना व कुटुंबियांना आहार व पोषणाबाबत मार्गदर्शन करतील.
- २) कमी वजनाच्या बालकांबाबत बालकनिहाय वजन वाढीचा कार्यक्रम राबविणे.
- ३) प्रभावी व मनोरंजनात्मक माता बैठका घेणे
- ४) स्तनपान व शिशु पोषणाबाबत मातांना येणा-या अडचणी दूर करणे, तसेच याबाबतच्या गैरसमजूती दूर करणे.
- ५) स्तनपान व शिशु पोषणाबाबत मातांना योग्य सल्ला देणे व समुपदेशन करणे.
- ६) गर्भावस्थेत मातेला उद्भवणा-या प्रश्नांबाबत तज्जांमार्फत मार्गदर्शन घडवून आणणे व त्यांचे समुपदेशन करणे.
- ७) समाजिक विषयांबाबत गावात महिला व बाल विकास विभागाअंतर्गत कार्यक्रम घेणे. उदा. लेक वाचवा, कौटुंबिक हिंसाचार, इत्यादी.
- ८) शासनाच्या योजना व शासन निर्णय गावपातळीपर्यंत व लाभार्थ्यांपर्यंत पोहचविणे.
- ९) अन्य गावपातळीवरील उपक्रम.सूचीचा मजकूर लिहा.

वरील उपक्रम हे पुर्णतः बाल विकास प्रकल्प अधिकारी यांच्या नियंत्रण व मार्गदर्शनाखाली करण्यात यावे. सदर विद्यार्थी यांनी विभागाच्या प्रशासकीय बाबींमध्ये कोणताही हस्तक्षेप करू नये. तसेच शासनास याबाबत कोणताच आर्थिक भार पडणार नाही. तरी प्रत्येक जिल्हयातील जे समाजकार्य महाविद्यालये वरील विषयासाठी मुख्य कार्यकारी अधिकारी यांच्या कार्यालयाशी संपर्क साधतील अशा महाविद्यालयातील विद्यार्थ्यांना प्रकल्पस्तरावर बाल विकास प्रकल्प अधिकारी यांच्याशी संलग्न करून सादर उपक्रम राबविणेत यावा व याबाबतच्या सूचना संबंधित बाल विकास प्रकल्प अधिकारी यांना संबंधित मुख्य कार्यकारी अधिकारी यांचे कार्यालयाकडून देण्यात याव्यात.

सदर शासन परिपत्रक महाराष्ट्र शासनाच्या www.maharashtra.gov.in या संकेतस्थळावर उपलब्ध करण्यात आला असून त्याचा संकेताक २०१३११०२१६३६३५२३३० असा आहे. हा आदेश डिजीटल स्वाक्षरीने साक्षांकित करून काढण्यात येत आहे.

महाराष्ट्राचे राज्यपाल यांच्या आदेशानुसार व नावाने.

दि. बा. पाटील

कक्ष अधिकारी, महाराष्ट्र शासन

प्रत,

१. महासंचालक, राजमाता जिजाऊ माता बाल आरोग्य व पोषण मिशन, नवी मुंबई
२. सर्व विभागीय आयुक्त (महसूल)
३. आयुक्त, महिला व बाल विकास, महाराष्ट्र राज्य, पुणे
४. सर्व जिल्हाधिकारी
५. सर्व मुख्य कार्यकारी अधिकारी, जिल्हा परिषद,
६. सर्व उपमुख्य कार्यकारी अधिकारी (बाल कल्याण), जिल्हा परिषद,
७. सर्व विभागीय उपआयुक्त (महिला व बाल विकास)
८. सर्व प्राचार्य / संचालक, समाजकार्य महाविद्यालय
९. सर्व बाल विकास प्रकल्प अधिकारी (ग्रामीण / आदिवासी / नागरी)
१०. महिला व बाल विकास विभागातील सर्व कार्यासने
११. निवड नस्ती कार्या.६